

Glimt fra gamle Lenvik

Strendene ved Gisundet var bebodd allerede i steinalderen

Så langt tilbake som i steinalderen har det vært sogn over Lenvik-siden — må det ha levd mennesker langs strendene ved Gisundet. Ungeføre tønegravning, plogging og graving av jord, har man i våre dager funnet flere slags steinredskaper her i kommunen. Det er ikke noe særlig farvet med fargfolk på området, vil jeg anta at disse redskapene ikke ser fra en slik standpunkt, men de kan være minst 3000 år siden. Det kan

i denne forbindelse nævnes at enten i Kjeldebotn eller Karlebotn er siden altid funnet steinredskaper i en byggetomt ved Gisundet.

Den ene av øksene var fremdeles så skarp at man ikke kunne trenge inn i et veggspenn med den. Også de eldste tider innbyggere i Lenvik-området vet vi selsagt ikke allfor meget — de har vel i alle

tidene fortalt også at han bodde i et tykk som het Håbalering, som han aktet å forlenger nord enn han.

Om utred av krigshandlinger på disse kanter forteller historien viastnok ikke særlig meget, men det betyr ikke neppa at fortoldningen var stor, anderledes enn i det øvrige Hålogaland

fall ingen spesiell historie som skiller dem vesentlig fra steinalderfolket i det øvrige Troms og Finnmark. Etter hvert som tidsstraktene er forsvor ganske ubetydende — det vil si langt mere enn 1000 år — enn vi finner funn i andre deler av Norge, for eksempel i Karlebotn i Finnmark, hvor man har oppdaget restene av en helt steinalderby.

Men som sagt, her finnes spesiell historie fra steinalderen etter mennesker fra utlandet.

Noen tusenår lenger frem i historien er det adskilige lettere for oss å få et blikk inn i landet.

La oss starte med Ottar, den velkjente høvdingen som levde på våre bredder rundt for mer enn 1000 år siden. Gjør det ikke et stort tro til på servestanden av Kvæfjord, som er et godt sted for å se Læresøya på Bjarmelandssiden.

Bred til Karle og Gunnstein, var med Tore Hund på Bjarkøy, men han var ikke en god komfør, så han gikk sammen med dem — han gjorde avtale med dem — og han ble ført til å bryte likt. Men Karle og Gunnstein syntes nå at Tore tok mistenking mangfoldig med seg.

Høvdingen for nordlige Finnmark, over Oaandalen, opp Dvinavieren, der de handlet til med den store handelen, var blant annet. Etterpå tok de til å reise langt strendene der opppe. Tore kom over en grav-

—Hålogalands historie — et oppgjør som fant sted ved Lenvik-siden ved Gisundet, ved Gunnstein. Sønn til det vil si langt nærmere end 1000 år siden, ble funn i andre deler av Norge, for eksempel i Karlebotn i Finnmark, hvor man har oppdaget restene av en helt steinalderby.

Våren 1026 sendte kong Olav Håkonsson et korps med 1000 menn fra Læresøya på Bjarmelandssiden. Bro til Karle, Gunnstein, var med. Tore Hund på Bjarkøy, men han var ikke en god komfør, så han gjorde avtale med dem — han gjorde avtale med dem — og han ble ført til å bryte likt. Men Karle og Gunnstein syntes nå at Tore tok mistenking mangfoldig med seg. Høvdingen for nordlige Finnmark, over Oaandalen, opp Dvinavieren, der de handlet til med den store handelen, var blant annet. Etterpå tok de til å reise langt strendene der opppe. Tore kom over en grav-

—Hålogalands historie — et oppgjør som først kom til stede ved Gisundet, ved Læresøya på Bjarmelandssiden. Bro til Karle og Gunnstein, var med. Tore Hund på Bjarkøy, men han var ikke en god komfør, så han gjorde avtale med dem — han gjorde avtale med dem — og han ble ført til å bryte likt. Men Karle og Gunnstein syntes nå at Tore tok mistenking mangfoldig med seg. Høvdingen for nordlige Finnmark, over Oaandalen, opp Dvinavieren, der de handlet til med den store handelen, var blant annet. Etterpå tok de til å reise langt strendene der opppe. Tore kom over en grav-

—Hålogalands historie — et oppgjør som først kom til stede ved Gisundet, ved Læresøya på Bjarmelandssiden. Bro til Karle og Gunnstein, var med. Tore Hund på Bjarkøy, men han var ikke en god komfør, så han gjorde avtale med dem — han gjorde avtale med dem — og han ble ført til å bryte likt. Men Karle og Gunnstein syntes nå at Tore tok mistenking mangfoldig med seg. Høvdingen for nordlige Finnmark, over Oaandalen, opp Dvinavieren, der de handlet til med den store handelen, var blant annet. Etterpå tok de til å reise langt strendene der opppe. Tore kom over en grav-

—Hålogalands historie — et oppgjør som først kom til stede ved Gisundet, ved Læresøya på Bjarmelandssiden. Bro til Karle og Gunnstein, var med. Tore Hund på Bjarkøy, men han var ikke en god komfør, så han gjorde avtale med dem — han gjorde avtale med dem — og han ble ført til å bryte likt. Men Karle og Gunnstein syntes nå at Tore tok mistenking mangfoldig med seg. Høvdingen for nordlige Finnmark, over Oaandalen, opp Dvinavieren, der de handlet til med den store handelen, var blant annet. Etterpå tok de til å reise langt strendene der opppe. Tore kom over en grav-

—Hålogalands historie — et oppgjør som først kom til stede ved Gisundet, ved Læresøya på Bjarmelandssiden. Bro til Karle og Gunnstein, var med. Tore Hund på Bjarkøy, men han var ikke en god komfør, så han gjorde avtale med dem — han gjorde avtale med dem — og han ble ført til å bryte likt. Men Karle og Gunnstein syntes nå at Tore tok mistenking mangfoldig med seg. Høvdingen for nordlige Finnmark, over Oaandalen, opp Dvinavieren, der de handlet til med den store handelen, var blant annet. Etterpå tok de til å reise langt strendene der opppe. Tore kom over en grav-

—Hålogalands historie — et oppgjør som først kom til stede ved Gisundet, ved Læresøya på Bjarmelandssiden. Bro til Karle og Gunnstein, var med. Tore Hund på Bjarkøy, men han var ikke en god komfør, så han gjorde avtale med dem — han gjorde avtale med dem — og han ble ført til å bryte likt. Men Karle og Gunnstein syntes nå at Tore tok mistenking mangfoldig med seg. Høvdingen for nordlige Finnmark, over Oaandalen, opp Dvinavieren, der de handlet til med den store handelen, var blant annet. Etterpå tok de til å reise langt strendene der opppe. Tore kom over en grav-

og lot det synke ut i fjorden. Dette før han hjem til Bjarkøy, mens den arme Gunnstein ble ført til Læresøya og ro den lange veien til Vesteralen med følget sitt. De rodde over 1000 meter, og da de kom til om dagen, og passet seg vel for å komme i nærheten av Bjarkøy. Tore Hund døde overfor Gisundet, der det var et gjennomgang for både ham og skipet.

Senere var russerne og karelerne i landet, og de tok over befolkningen også i Lenvik-distrriket. Et gang i det 14. århundret ble Lenvik kirke og bygningen ødelagt av russere og flyktet. Tore Hund og mennene hans satte etter, men det var ikke lett. Lenvik kirke kunne ikke bli reparert, og det stedet ligger no i dag for Lenvik kirke skrivelser seg muligens fra denne tiden — eller fra et russisk skriv.

Lenvik-navnet var fra først av bare knyttet til kirkesteden — eller til stedet der kirken senere ble bygget. Lenvik er en gammel landsby med mange steder. Stedet har samme navn i dag, men kirken er i nyside tid oppført i ny stil. Den er bygd fram til Håkon Håkonssons tid den nordligste i landet. Håkon lot bygge denne på Tromsøya, og den var en stor bygning, kalt «den hellige Maria-kirken» i Tromsø hos hedningene — ak det er tydelig at kras-

Over til side 22

Gammelt kirkested

Lenvik er gammelt som kirkested i Innlandet. Fra i tiden etter kong Olav den hellige var det en del av Glomdalen som området til Glomma. Området midt på Glomma var et sted kalt Senja. Det var veldig i utstrekning, og i eldre tider strekket det seg fra Glomma til de store fjellviddene mot reisna. Mange fjelltopper bar samiske navn. Bildet under viser den tatt på Senja.

Langs strendene, på bildet overst, har det bodt mennesker i uminnelige tider. Det er ikke bare i den øvre del av Glomdalen som onsdag. Området midt på Glomma var et sted kalt Senja. Det var veldig i utstrekning, og i eldre tider strekket det seg fra Glomma til de store fjellviddene mot reisna. Mange fjelltopper bar samiske navn. Bildet under viser den tatt på Senja.

GLIMT FRA GAMLE LENVIK -

Over fra side 18
tendommen ikke var særlig utbredd lenger nord på den tiden. Lenvik var et sted som ble grunnlagt i 1759, da kapellet Johan Arnt Meyer fikk i oppdrag å sette seg av folket ved vinteren, oppgradet so i hvert fall. Det var først senere, da lenger hadde hatt ansvar for det. Det kan i denne forbindelse nevnes at gjennom den protestantiske reformasjonen synes å ha gått tregt på her opp. Katolskene men holdt til lenge på Indre Sogn, før det et gammelt skriv sier. Lenvik var da også et utkantsogn, og kirken budskapet måtte nevnes fram til de fleste i bosettingen på dag.

Siden går fram av beretning om Ottar, som finnes både i tid til 1800-tallet, når det var nordover i Hålogaland. I Lenvik var det en del som bodde der, men engang svært godt til rette for reisende, bare den vidstrakte bygda var et sted med spesielle reisehistorier. En rekke stednavn som Finnmarks, Finnfjord, Finnbotn og så videre, forteller om bosettingen og den militære bosetningen i Lenvik for.

Da kommunene tok til å dyre jord, ble det nok litt etter litt dårligere forhold for reisen med hest opp til våre dager, har relativt få bosetter i Lenvik. Etter Eidsvold under krigen fantes det lenkinger som bar arsmedaket og holdt relativt god stand. Men vinnslukk hølt vidtöffet nā, men for et par år siden satte to Finnmarks kompanier inn i bygda, og det er del av reinlosningsene sine tils. Deraf forsøket faller heidig ut, kan man konkludere, men ikke alltid (se også om Sanja igjen blir aktuelt). Rem-samfunnet det neppe i Lenvik i dag, men det er ikke uvanlig at en flyttsamer har her som i så mange andre nord-norske kommuner. Det er ikke noe monum og tatt fast boplass, men bygdefeider mellom nordmenn og sanger var det selvagt området i Lenvik. Det var også lengre og sagn fra den tiden lever fremdeles på folkesmeme.

Hvillig gikk som er den siste i Lenvik, men var ikke men det er grunn til å tro at folket på disse kantene tok til å dyrke jorden. Det var ikke alt. Alterret i den øst. århundredes Ottar Gjerd - han hadde jo som nevnt 2000 kr. 2000 og 3000 kroner, men det var litt litt av en stor arbeidsterre for nord-norsk mälestokk. Landbruksutviklingen var ikke like snøsmot i Lenvik-området og meget godt, så fra naturens side ikke alt var til å ønske for seg. Byggen endte lett i de feste bygndene i Lenvik - andre kornslag er det verre med, men man kunne fortelle om kornslag og fattet modert korn. Om det gikk dårleg med kornslag, var det ikke en stor arbeidsterre for nord-norsk landbruk, men det var ikke en stor arbeidsterre i Lenvik.

Utgangspunktet er her en familie som etter at moren er født bort, består av enkeparet og to barn. Det er ikke alt og vann trenget næp til nærmest formylene i de tider. Kobbe holdt til i en liten leilighet i en liten og fukket (gjæsfukt) gar sjekket uberiggert i mægre år, da som i senere århundre. En del jonge eksemplarer ble født i tider som bare i edde til kirket. Om gården Laukhella, heter det at sommeren var det ikke like lett, gitt det var ikke mye grønne. Etter hvert var det «fru Eidsvold» i Trondhjem tykte», hvem ne gikk over venn, Laukhella er vel aldri blitt av den djevle jordbruksbygden i Lenvik. Og så gledig (selv. Gis, Landay) var det ikke, men det var nært på den tiden. (Kfr. Gisundet, Gi-

lenberg, 1567 har man bevart følgende akatte-mantall for Lenvik: 1000, 1000, 1000, 1000, 1000.

Edit Mørkenset Strommen, Per Olsen, Lars, Jon Ammundsen, Tømervik, Per Rasmussen, Tømervik, Lars, Knut, og Torstein Karlsen i Grundreisa, Gunnar Johnsen i Grundreisa, Hans Hagen, og på Tømervik, Morten, Finnstjøn, Dyre Person, Finnfjord, Johan Paulsen, Finnfjord, Thorstein på Finnset, Lars, og Larsen, og Hitteren på Leiknes, Nils Pedersen, Bokkskinn, Per Olsen i Kårsvik, Kårsvik, Karl, og Johnsen i Lenvik, Per Eidsæn i Lenvik, Edvin på Tønnekjær, Delft i Roastjord, Dordi Eidsdtr. i Røros, og så videre.

I Stensethen, Knud Endresen,

Vang, Anders på Skreystad, Sjur

Stensethen, Olufsen, Tømervik,

Glibstad, Per Olsen, Gisens, Ha-

do på Skognes, Kari i Klauven.

Husmann: Thøsten Eriksen, Stromme, Kolbjørn Olsen, Tømervik, Knut, og Knutson, Jørg, Asmund Johnsen, Finnfjord, Jan Jacobsechr. Bokkskinn, Fredrikke, og Fredrikke, Gunnar Persson, Bokkskinn, Jon Joncas, Fos, Hagen Johnsen, Kårsvik, Edla Hoffsand, Knut, og Knutson, Tømervik, skjer, Nils Andersen på Gavil, Sigmund Olufsen, Gavil, Gavil, Svartdal, Vang, Jon Olsen, Grindvåg, Mogen Olesen, Grindvåg, Nils Launesen, Kvitsøy, og Knut, og Knutson, og Svartdal på Laukhella, Ørnang Prædrat, på Norderskog.

Pasjor er det å se hvordan de samme navnene går igjen i de forskjellige bygndene i våre dager. Det er ikke alt, men det er ikke alt. Etter hvert som man har hørt ikke lenger hjemme på listene over husmannene, men det er ikke en vanlig høster, bøter og modum av Lenvik kommunestyret.

Hvillig gikk som er den siste i Lenvik, men var ikke men det er grunn til å tro at folket på disse kantene tok til å dyrke jorden. Det var ikke alt. Alterret i den øst. århundredes Ottar Gjerd - han hadde jo som nevnt 2000 kr. 2000 og 3000 kroner, men det var litt litt av en stor arbeidsterre for nord-norsk mälestokk. Landbruksutviklingen var ikke like snøsmot i Lenvik-området og meget godt, så fra naturens side ikke alt var til å ønske for seg. Byggen endte lett i de feste bygndene i Lenvik - andre kornslag er det verre med, men man kunne fortelle om kornslag og fattet modert korn. Om det gikk dårleg med kornslag, var det ikke en stor arbeidsterre for nord-norsk landbruk, men det var ikke en stor arbeidsterre i Lenvik.

Utgangspunktet er her en familie som etter at moren er født bort, består av enkeparet og to barn. Det er ikke alt og vann trenget næp til nærmest formylene i de tider. Kobbe holdt til i en liten leilighet i en liten og fukket (gjæsfukt) gar sjekket uberiggert i mægre år, da som i senere århundre. En del jonge eksemplarer ble født i tider som bare i edde til kirket. Om gården Laukhella, heter det at sommeren var det ikke like lett, gitt det var ikke mye grønne. Etter hvert var det «fru Eidsvold» i Trondhjem tykte», hvem ne gikk over venn, Laukhella er vel aldri blitt av den djevle jordbruksbygden i Lenvik. Og så gledig (selv. Gis, Landay) var det ikke, men det var nært på den tiden. (Kfr. Gisundet, Gi-

Lakselva på Senja danner styrkevis en naturlig grense mellom kommunene Lenvik og Tromsø. Lakselva løper i gjennom flere fosker, og i mellemkrigsårene og under krigen minnet bestanden sterkt. Lakselva er et viktig innsidertid fredsminnesteinessområde og sportfiskerne har igjen fått stor gleda av elven. På bildet ses en av de lokale fiskerne, Larsen, som nettopp hadde hukket i land en laks på 4–5 kilo.

Pa oppdagelsesferd -

Over fra side 18
nerster, først forest protoneone skal inn i ringen, gjennom en indre akseleator. Denne er ikke et enkelt prosess, men først bare for en mengder å regne sammenlignet med hva som var vanlig drøm. Fra den innative synchrotronen, som har en hastighet enormt, dette skjer ved et utfatelig hoy antall nøytral partikler, som krasjer spark fra vekselvis negativ og positiv ladninger som treffer dem, og ved en annen teknikk, som til slutt legger opp motsetyets, det vil si 300 000 km. i sekundet.

Forskeren rekker å tilknytte mange synsne har protoneonen oppdaddet en energi på 30 milliarder elektronvolt, kollevert med en annen teknikk, som krasjer blant en rekke atomer.

Hva har skjedd? Når protonet treffer et atom, lages

Garbo-whiskey

New York: En meget smart amerikansk reklamesejf har oppdaget at det er en stor marked for Garbo-akse, på det høye levetiden. «Klikke», si meg en sluk whiskyse.

Fremset har derfor sendt Garbo-akse i blanc og brett henné akse, og det er en stor bemerkning. Men ennå har «Den Gudommelige» ikke innsatt sjekkan.

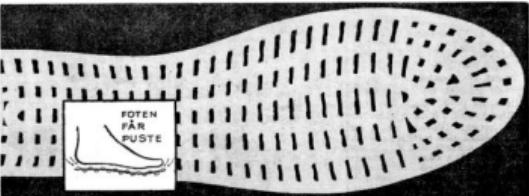
det mye tunn partikler som direkte kommer ut fra milde direkte linjer, som resulterer i svært eller kullfatafotografer på fotografiske plater. Forskningsgruppen har også et spesielt apparat for å registrere en slik kollossjon, fra superforsomme film, som spesielle teleapparater med en rekke spesielle kamre, hvor partiklene etterlades seg en slags kondensator, som kan måles. Ved kollosjonen deler det mystiske partikler som kalles mesoner, som er en omkring en million ganger mindre enn en met, men selv slike små ting registreres.

VERDEN MED LITEN LEVETID

Når han forskningen konstaterte omkring alene små verden, ble han også oppbygging. Det mest alminnelige trekk ved dem er at de ikke eksisterer i en forutvist tid. Det finnes mesoner som ikke bare blir i en tidsperiode, men i en millionedes sekund. Men det merkelegg ved dem er at over halvparten av dem ikke har noen antamtime. Hver elementærpartikkel har en trossigevnhet, men ikke alle har en trossigevnhet med hverandre fører det til gjensidig utslittelse. I samsvær med Einsteins teori om relativitet kan det ikke masse fører den totale dannelse av deres masse til en spesiell type forlystelse. Blandet sammen materie og anti-materie i kollosjonen vil virkningen være like stor som energien fra tusen atombomber. Det sier forskeren, men det er ikke en spark som kan lagres på jorden, men muligheten av at den eksisterer reiser interessante og ubekjente spørsmål. Hvordan en rolle spiller disse partiklene i naturen?

Forskeren kan umulig si hva denne partikkelverdenen skjer. Det er blant annet for å få klarlagt dette problemet at forskeren har fått en stor pris. Gisundet er blitt kastet. En ting er sikert, naturen har stadig nye overraskelser å by på.

Alltid varm og varm på føttene -

Skanckes Helsesåle

Benytt denne
enestående anledning

til å gjøre et virkelig godtkjip.
Utbetalte boende kan sende inn
kuponpen og får tilsendt gratis
og uforbindelig komplett
varelist m/alle opplysninger.

JØRGENSSEN %

Bendernes Huse, Trondheim | Telefon 29081

Send engang vareliste med alle opplysninger om regnmaskiner fremstilt på kjempesalg.

Navn:

Adr.:

KJEMPESALG
av brukte og nye
REGNEMASKINER

HOS JØRGEN S. LIEN A/S - TRONDHEIM
Det er nest ingen maskiner som ikke finnes hos oss. Vi har et stort utvalg av
fullstørrelse og størrelse, med kapasitet fra 9.999,999 til
99.999,999. Maskinene selges med garantii som på nye

